

Manfred Fuhrmann

23 juni 1925 – 12 januari 2005

In februari van het lopende jaar 2005 overleed prof. dr. Manfred Fuhrmann, buitenlands lid van de Afdeling Letterkunde van onze Akademie. Daartoe werd hij benoemd in de eerste plaats wegens zijn veelzijdige wetenschappelijke verdiensten en in de tweede plaats wegens zijn bijzondere banden met Nederland en de Nederlandse wetenschap.

Als wetenschapper behoorde hij tot de kundigste, productiefste, origineelste en veelzijdigste vertegenwoordigers van de nog altijd door een hoog niveau gekenmerkte Duitse Altertumswissenschaft. In talrijke boeken en artikelen heeft hij zich bewogen op zo verschillende gebieden als het vervaardigen van filologische edities, het bestuderen van antieke genres als poetica, rhetorica, technische leerboeken en Romeinse rechtsgeschiedenis. In het bijzonder heeft hij belangrijke bijdragen geleverd aan de z.g. receptiegeschiedenis. Immers, verre van zich te beperken tot de klassieke Oudheid heeft hij zich intensief beziggehouden met het oude Christendom, de Middeleeuwen, het Humanisme en de Duitse neo-humanisten. In het verlengde hiervan ligt zijn grote en actieve belangstelling voor de klassieke vorming en haar hedendaagse crisis. Indrukwekkend is het aantal voortreffelijke Duitse vertalingen van o.a. Cicero's complete redevoeringen en van Griekse toneelteksten. Speciale vermelding verdient daarbij zijn toepassing van literair-theoretische categorieën uit de 'Konstanzer Schule' ter verdieping van het inzicht ook in de antieke literatuur.

Een bijzondere rechtvaardiging van zijn lidmaatschap lag in zijn nauwe banden met Nederland en de Nederlandse wetenschap. Zijn moeder, geb. Plemp van Duiveland, was een Nederlandse. Hij sprak Nederlands en bracht tijdens zijn klassieke studie een jaar aan de Leidse Universiteit door. Later gaf hij vele malen gastcolleges aan Nederlandse universiteiten en nodigde hij zelf Nederlandse wetenschapsbeoefenaars uit in Konstanz. Zijn heengaan betekent dan ook een groot verlies voor de betrekkingen tussen de Duitse en de Nederlandse klassieke wetenschap.